ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Матеріали

53-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів

«Сучасні освітні технології та інноваційні методики навчання в підготовці здобувачів вищої освіти: досвід та перспективи»

23-24 лютого 2022 року
м. Полтава

УДК 378.147
М 34

Редакційна колегія:
Дорошенко Андрій, начальник навчального відділу, к.е.н., доцент
Колесніченко Ірина, методист ІІ категорії навчального відділу
Бурлака Олена, методист навчального відділу
Зінченко Валерія, секретар навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез
Комп'ютерна верстка – **Зінченко Валерія**

Відповідальність за правильність наведених статистичних даних, фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез

Матеріали 53-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Сучасні освітні технології та інноваційні методики навчання в підготовці здобувачів вищої освіти: досвід та перспективи». м. Полтава: ПДАУ, 2022. – 216 с.

викладач кафедри мікробіології, вірусології та імунології Полтавського державного медичного університету	
Сучасні тенденції розвитку освітніх технологій у природничих науках *Тараненко Анна*, к.с.-г.н., доцент; *Дяченко Оксана*, к.с.-г.н., доцент	42
Трансформації освітнього середовища в умовах компетентісного підходу до підготовки фахівців *Коваленко Нінель*, к. с.-г. н., доцент	44
Умови професійної підготовки майбутніх агрономів *Баган Алла*, к. с.-г. н.; *Шакалій Світлана*, к. с.-г. н.	46
Формування необхідності професійного саморозвитку майбутніх агрономів *Нечипоренко Наталія*, к. с.-г. н.; *Постєлова Ганна*, к. с.-г. н., доцент	47
Якість проведення лабораторних занять та їх вплив на формування професійних здібностей фахівця *Біленко Оксана*, к. с.-г. н.; *Воропіна Віра*, асистент; *Тараненко Сергій*, к. с.-г. н., доцент	50
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	*52*
Важливість використання сучасних освітніх технологій та методів навчання при вивченні нормальної та патологічної фізіології тварин *Кириченко Олена*, к. вет. н, доцент; *Дмитренко Надія*, к. вет. н, доцент; *Шерстюк Любов*, старший викладач; *Тітаренко Олена*, к. вет. н, доцент	52
Використання інноваційних методів навчання у підготовці здобувачів освітньо-наукового рівня доктор філософії за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина *Мельничук Віталій*, к.вет.н., доцент; *Євстаф'єва Валентина*, д.вет.н., професор; *Долін Олександр*, завідувач навчально-наукової лабораторії паразитології	54
Використання навчальної платформи moodle Полтавського державного аграрного університету у вивченні дисципліни «Загальна та спеціальна хірургія» *Передера Роман*, к. вет. н., доцент	55
Вимоги до викладання дисциплін на кафедрі інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки в умовах пандемії Covid-19 *Передера Олена*, к. вет. н., доцент	57
Впровадження у навчальний процес нових інтерактивних методів навчання при підготовці здобувачів вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина *Кириченко Борис*, д.вет.н., професор; *Туль Олександра*, доктор філософії	59
Досвід застосування дистанційного навчання з дисципліни «Клінічна біохімія» *Кравченко Сергій*, к. вет. н., доцент; *Канівець Наталія*, к. вет. н., доцент; *Каришева Людмила*, старший викладач	61
Застосування активних лекцій під час вивчення дисциплін за підготовки лікарів ветеринарної медицини *Локес-Крупка Терезія*, к.вет.н., доцент; *Зарицький Сергій*, асистент; *Бурда Тетяна*, асистент	63
Застосування сучасної комунікаційної технології стрімінгу з метою проведення інтерактивних лабораторно-практичних занять в умовах тваринницьких ферм *Супруненко Костянтин*, к. вет. н., доцент; *Курман Андрій*, к. б. н., доцент; *Каришева Людмила*, старший викладач	65
Інноваційні методики навчання при підготовці здобувачів вищої освіти спеціальності 211 Ветеринарна медицина ступеня магістр *Панасова Тетяна*, к. вет. н., доцент; *Довгопол Володимир*, к. вет. н., старший науковий співробітник	67
Інноваційні методи навчання при підготовці лікарів ветеринарної медицини *Кручиненко Олег*, д.вет.н., доцент	69
Інноваційні технології навчання: досвід впровадження та перспективи розвитку *Омельченко Ганна*, к. вет. н., доцент; *Авраменко Наталія*, к. вет. н., доцент	71

- проведення експериментальних досліджень на базі різних сільськогосподарських установ та підприємств;

- розробка матеріалів із використанням методики досліджень;

- підготовка і захист кваліфікаційних робіт, пов'язаних із актуальними проблематиками наукових досліджень [4].

Ефективність науково-дослідницької діяльності агрономів за межами навчального процесу забезпечена участю здобувачів вищої освіти у наукових проєктах, студентських наукових гуртках, конференціях, проведенні прикладних досліджень, конкурсах наукових студентських робіт тощо.

Це дозволить у подальшому підвищити рівень наукової підготовки майбутніх фахівців, мати можливість постійного набуття науково-теоретичних знань з метою саморозвитку, застосовувати у практичній професійній діяльності нові досягнення науково-технічного прогресу [1].

Отже, професійна підготовка майбутніх агрономів є цілісною системою, яка грунтується на поєднанні психологічної, методичної та науково-дослідницької складових підготовки на магістерському рівні вищої освіти, спрямованих на оволодіння знань та навиків професійної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Баган А.В., Барат Ю.М. Перспективи професії агронома. *51–а науково-методична конференція викладачів і аспірантів «Вища освіта: проблеми і шляхи забезпечення якості у контексті сучасних трансформацій»*, 26-27 лютого 2020 року. Полтава: ПДАА, 2020. С. 18-20

2. Галузевий стандарт вищої освіти України. Київ, 2006. 42 с.

3. Гончаренко С.У., Зязюн І.А., Ничкало Н.Г. та ін. Професійна освіта: словник: навч. посібник. Київ, Вища школа, 2000. 380 с.

4. Ставринова Н.Н. Теоретические аспекты подготовки будущих педагогов к исследовательской деятельности: монография. Донецк, 2005. 220 с.

5. Ткаченко О.В. Професійно-педагогічна підготовка агрономів-дослідників в аграрних університетах: *дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.* Київ, 2018. 227 с.

ФОРМУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ АГРОНОМІВ

Нечипоренко Наталія, к. с.-г. н.;
Посиолова Ганна, к. с.-г. н., доцент

Сучасна ситуація у аграрному секторі України потребує створення інноваційної системи розвитку агропромислового сектору у напрямку: аграрна освіта → аграрна наука → аграрне виробництво, оскільки вимагає підготовки висококваліфікованих агрономів, які можуть приймати зважені рішення стосовно систем та засобів землеробства, можливостей отримання високих врожаїв та питань рекультивації промислових територій [3]. В зв'язку з цим, мета підготовки агрономів спрямована саме на надання студентам фахових знань, які є лише часткою професійного становлення, а випускники

агрономічних факультетів інколи губляться на сучасному ринку праці. Це актуалізує проблему підвищення вимог до професійної підготовки фахівців аграрного сектору, вимагає формування нових підходів до рівня їх професійної реалізації та здатності до постійного самовдосконалення і саморозвитку [1].

Основними компонентами готовності особистості до професійної агрономічної діяльності та професійного самовдосконалення наразі вважаються наступні: професійний, технологічний, операційно-технологічний, інтеграційний. Базовим серед названих компонентів можна вважати професійний, оскільки саме він охоплює такі показники, як знання принципів, вимог, обов'язків, а також практичну, технологічну та інтеграційну готовність до професійної реалізації отриманих знань і навичок [3].

Серед компонентів готовності до професійного саморозвитку агрономів на першому плані розглядаються наступні: мотиваційно-цільовий; пізнавально-операційний, професійно-орієнтовний; особистісно-регулятивний. Кожен із цих компонентів може бути охарактеризований за допомогою певних складників. Мотиваційно-цільовий компонент містить наступні складники: ставлення до професійного саморозвитку, наявність чітко визначених цілей, програми саморозвитку, усвідомлення цінності самопізнання та самореалізації, внутрішні та зовнішні позитивні мотиви обрання професії, прагнення успіху в діяльності. Пізнавально-операційний компонент охоплює наступні складники: рівень самоменеджменту, здібність до саморозвитку та самоосвіти, самооцінка пізнавальних здібностей та рівні засвоєння знань. Професійно-орієнтовний компонент характеризується рівнем професійної спрямованості, схильностями та інтересами особистості до певних типів діяльності: людина – людина; людина – техніка; людина – знакова система; людина – природа. Особистісно-регулятивний компонент охоплює такі якості та уміння особистості, як: відповідальність, самостійність, самоконтроль, самовпевненість, емоційна стійкість, сила волі, рівень самоуправління тип самоуправління та самооцінка вираження професійно-значущих якостей особистості [3]. На сьогодні доведена необхідність підвищення рівня сформованості кожного компонента професійного саморозвитку і мобільності задля підвищення мотивації набуття теоретичних знань і практичних навичок [2].

Досягнення визначеної мети потребує реалізації наступних педагогічних принципів.

Загальнодидактичні принципи.

1. Принцип системності – робить можливим обгрунтування та розробку мети, принципів, методів і засобів процесу розвитку професійного становлення студентів-агрономів в аграрному університеті, визначення організаційно-педагогічних умов і факторів впливу на розвиток професійного становлення майбутнього агронома. Принцип системності визначає цільову спрямованість усіх компонентів процесу розвитку професійного становлення на вирішення завдань формування й розвитку системи світоглядних і ціннісних уявлень; професійних знань, умінь і навичок; професійно значущих особистісних якостей.

2. Принцип наступності та безперервності – передбачає, що розвиток

професійного становлення майбутнього агронома у навчально-виховному процесі аграрного університету є одним із етапів, які становлять цілісну систему процесу професійного розвитку особистості. При цьому спираємось на концепцію навчання впродовж усього життя, яка передбачає постійну необхідність і можливість набуття фахівцями нових знань на всіх етапах професійної діяльності для підтримання своєї професійної компетентності на конкурентоспроможному рівні.

3. Принцип науковості – навчання здійснюється на основі перевірених наукових фактів, відображення новітніх досягнень науки. У такий спосіб відбувається зв'язок теорії з практикою, орієнтація студентів на застосування теоретичних знань для виконання практичних завдань.

4. Принцип систематичності й послідовності, тобто послідовний виклад навчального матеріалу, виокремлення основного, логічний перехід від засвоєного матеріалу до нового.

Специфічні принципи.

1. Принцип активності. Передбачає активну позицію майбутнього агронома в пізнавальній діяльності, тобто здатність майбутнього агронома до самостійного засвоєння професійного досвіду, активного використання його у власній професійній діяльності, дедалі більшої автономності при виконанні професійних обов'язків і прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.

2. Принцип міждисциплінарності вимагає підвищення рівня узагальнення і логічності знань, які у вигляді окремих елементів студенти засвоюють під час вивчення певних дисциплін. При реалізації принципу міждисциплінарності відбувається інтеграція навчальних дисциплін на основі єдності всіх завдань і перехід від вузькопредметних форм навчання до взаємопов'язаного широкого комплексу засвоєння знань, умінь і навичок.

3. Принцип самоактивності й саморегуляції сприяє розвитку у студентів-агрономів бажання до професійного саморозвитку і самовдосконалення, формує здатність до прийняття самостійних рішень у професійній діяльності й почуття відповідальності за їх реалізацію [1, 4].

Таким чином, результатом розвитку професійного становлення майбутнього агронома в навчально-виховному процесі аграрного університету є готовність до професійної діяльності, яка включає: позитивну мотивацію до професійного саморозвитку; наявність професійних знань, умінь і навичок; сформованість ключових і фахових компетенцій; наявність сукупності комунікативних і організаційних умінь; розвинутість професійно важливих особистісних якостей.

Список використаних джерел:

1. Курбатова Ю. В. Принципи розвитку професійного становлення майбутнього агронома. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2012. Вип. 35. С. 222-230.

2. Латуша Н. Модель формування професійної мобільності майбутніх агрономів. Електронний ресурс: https://revolution.allbest.ru/pedagogics/01046398_0.html

3. Остапенко Е. О. Виокремлення компонентів готовності до професійного

саморозвитку: інтеграція існуючих підходів. *Наука і освіта.* 2011. № 6. С. 177-181.

4. Ткаченко О. В. Професійно-педагогічна підготовка агрономів – дослідників в аграрних університетах: навчально-методичний комплекс. Біла Церква, 2017. 106 с.

ЯКІСТЬ ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ФАХІВЦЯ

Біленко Оксана, к. с.-г. н.;
Воропіна Віра, асистент;
Тараненко Сергій, к. с.-г. н., доцент

Навчання завжди складалося з теоретичної частини та практичної. Як відомо з досліджень психологів з прослуханої лекції засвоюється близько 5% матеріалу, при конспектуванні вручну (записи від руки на папері) відсоток засвоєння подвоюється, а інколи і потроюється[1,3]. Конспектування лекції за допомогою електронних пристроїв такого ефекту не має. Просте прочитання книги на задану тему (підручника) дає засвоєння до 10% інформації, в той же час застосування теоретичних знань підчас групової дискусії дає ефект засвоєння матеріалу в 50%, а якщо дискусія була емоціональною, то запам'ятовування мало довгостроковий ефект, інколи на десятиліття[3]. Поєднання теоретичних знань з закріпленням їх на практиці дає запам'ятовування в 75%[1,3]. Саме для досягнення такого результату потрібно проводити лабораторні заняття по провідним для спеціальності дисциплінам.

Перевагою лабораторного заняття є постійний безпосередній контакт студента з викладачем. Такий контакт збільшує емоційну складову спілкування вчитель-учень, що позитивно впливає на засвоєння матеріалу студентом. Працюючи з невеликою групою в лабораторії викладач може контролювати засвоєння інформації студентами, на відміну від загальнокурсових лекційних занять[1]. Пояснення складних положень теорії, виправлення помилок чи наведення прикладу застосування на практиці саме сьогоднішнього матеріалу сприяє формуванню навичок спеціаліста з даної дисципліни.

На нашій кафедрі проводяться лабораторні заняття з основних дисциплін спеціальності агрономії. Для цих занять обладнані відповідні лабораторії. Це є безумовною вимогою якісного проведення лабораторного заняття. Другою вимогою є забезпеченість лабораторій приладами, як демонстраційними, за допомогою яких студенти засвоюють принципи та методики вимірювань чи визначень, так і сучасними приладами, що використовують на високотехнологічному виробництві. Послідовності «від простого до складного» повинні дотримуватися при вивченні любої дисципліни. Не останнє місце має і забезпечення розхідними матеріалами від скляного лабораторного посуду до реактивів і зразків грунту, добрив чи рослин, що потрібні на заняттях. Нажаль більшість матеріалів поновлюється на ентузіазмі викладачів. Це стосується і спеціальних комп'ютерних програм, переважна більшість яких «піратські».